

Мандрица 1.0

Описание на отделните отсечки в GPS следата:

Track001_R1

Дължина: 10.8 км

Асфалтов път, свързващ с. Мандрица, с. Долно Луково и с. Меден Бук (то е последното, в него пътят свършва).

Track002_R1

Дължина: 17.2 км

Основния асфалтов път от Ивайловград (кв. Лъджа) към всички села в района.

Track003_R1

Дължина: 4.3 км

Асфалтов път (но вече доста занемарен) през с. Одринци към с. Сив Кладенец.

Track004_R1

Дължина: 2.6 км

Асфалтов път до с. Белополяне.

Track005_R1

Дължина: 2.7 км

Асфалтов път от с. Долно Луково до с. Горно Луково. Много е тесен и за разлика от другите шосета в района е много стръмен.

Track006_R1

Дължина: 5.9 км

Асфалтов път от с. Свирачи до с. Орешино.

Track007_R1

Дължина: 8.5 км

Асфалтов път между с. Кондово и с. Кобилино, през с. Плевун.

Track008_R1

Дължина: 2.8 км

Част от главния път между Ивайловград и Крумовград.

Track009_R2

Дължина: 9.5 км

Черен път от с. Меден Бук през с. Черна черква до с. Горно Луково. Подходящ е за каране и в двете посоки. В Меден Бук пътят започва точно покрай една ферма в началото на селото.

Изкачването на места е стръмно. Село Черна черква на практика е изоставено - само една

единствена къща е обитаема. Има и голяма гранична застава, също изоставена. От нея до Горно Луково отсечката следва прикриващ граничарски път, с променлив наклон, много приятен за каране.

Track010_R2

Дължина: 6.8 км

Черен път от с. Горно Луково до Мандрица. В тази посока наклонът е надолу. Може да се кара и наобратно, но ще е трудно на места. Като цяло пътят е хубав и ясен, но има едно място със стръмен, изровен участък и провиране през храсти след него.

Track011_R2

Дължина: 5.2 км

Черен път от с. Сив Кладенец до с. Мандрица (включва се в пътя от Track010). Може да се кара и в двете посоки.

Track012_R2

Дължина: 1.4 км

Къс черен път над Мандрица, който може да се използва за спускане, но е занемарен и доста кален, така че не го препоръчвам.

Track013_R2

Дължина: 8.1 км

Черен път от с. Меден бук до с. Кондово. От площада на Меден бук се тръгва по черен път към реката (има табели за меандрите на Бяла река). Реката се пресича по брод, вероятно ще трябва да предпапате с обувки на рамо, не става с каране. След нея пътят първо тръгва надясно покрай една нива, после рязко наляво и започва да се изкачва по открит склон, като наклонът е сериозен. Излиза се на билото, там пътят се изравнява, минава покрай изоставена махала и след нея има разклон, на който държим дясно, оставайки на билото (не слизаме вляво към дерето). Може да се кара и в обратната посока.

Track014_R2

Дължина: 1.1 км

Задънен черен път, който върви покрай Бяла река - струва си да се отклоните по него, защото ще видите красив скален вир, ще стигнете и до приятен плаж, където пътят свършва.

Track015_R2

Дължина: 7.9 км

Черен път от с. Долно луково до с. Костилково. Подходящ е за каране и в двете посоки. Откъм Долно Луково е по-стръмен, горе по билото е равен.

Track016_R2

Дължина: 1.2 км

Кратко отклонение, което заобикаля стръмен участък от основния път.

Track017_R2

Дължина: 6.3 км

Основния път за с. Костилково, който тръгва от с. Плевун. Може да се кара и в двете посоки. Някога е бил асфалтиран, сега е предимно черен път с чакълеста настилка.

Track018_R2

Дължина: 8.0 км

Черен път от с.Костилково през вр. Михал тепе до шосето Ивайловград-Мандрица. В началото пътят се движи с променлив наклон по билото и е ясен. После става по-занемарен, започва да се спуска, има дълбоки коловози и на места е обрасъл.

Track019_R2

Дължина: 5.6 км

Черен път от с. Белополяне до самата граница, който след това се движи покрай Бяла река и излиза на пътя за с. Сив кладенец. Може да се ползва и в двете посоки, като от Белополяне е спускане.

Track020_R2

Дължина: 4.8 км

Черен път от с. Свирачи до с. Драбишна. Започва точно покрай тракийската могила в с. Свирачи, върви по билото на хребета между ливади и лозови насаждения, след което се спуска към с. Драбишна. Там излиза при изоставената гранична заграда.

Track021_R2_R1

Дължина: 4.1 км

Черен път, който се спуска между масивите с лозови насаждения към с. Белополяне. Втората му половина (в близост до селото) е асфалтирана.

Track022_R1

Дължина: 2.8 км

Асфалт, част от пътя от с. Драбишна към Ивайловград.

Track023_R2

Дължина: 2.5 км

Черен път, който започва от асфалта в Track022, минава през големи лозарски масиви и завършва в кв. Лъджа. Може да се ползва и в двете посоки.

Track024_R1

Дължина: 462 м

Асфалтирана отбивка до античната тракийска Вила Армира - една от главните туристически/исторически забележителности в района.

Track025_R2

Дължина: 759 м

Черен път от с. Свирачи до едно трънливо плато в съседство, където има интересни скални ниши (дупки), както и едно военно укрытие за наблюдение и обстрел. За да ги видите обаче, най-добре е последните 100-200 м (качването по самия хълм) да го направите с колело на гръб или да оставите велосипедите долу, защото иначе ще се сдобияте с десетки трънчета в гумите.

Track026_R2

Дължина: 13.6 км

Основен черен път, свързващ кв. Лъджа с пътя между селата Плевун и Кобирино. Покрай този път има много забележителности (до някои от тях се стига по отбивки) - манастира "Св.

Константин и Елена", Атеренския мост, крепостта Лютица. Подходящ е за каране и в двете посоки и части от него са включени в много от маршрутите.

Track027_R2

Дължина: 331 м

Кратка и стръмна отбивка, слизаща до приятно място за пикник край река Армира.

Track028_R3

Дължина: 268 м

Стръмен и изровен черен път, който води до Атеренския мост - средновековна забележителност на р. Армира (Атеренска река).

Track029_R2

Дължина: 1.2 км

Хубав черен път, който се изкачва стръмно до средновековната крепост Лютица.

Track030_R2

Дължина: 4.3 км

Черен път от билото под Лютица до пътя за с. Орешино. Може да се ползва и в двете посоки.

Track031_R2

Дължина: 5.5 км

Черен път от шосето за с. Орешино до билото между с. Плевун и Ивайловград. Може да се ползва и в двете посоки.

Track032_R2

Дължина: 3.9 км

Черен път от с. Плевун към билото в посока Ивайловград. Може да се ползва и в двете посоки. Наклонът не е голям, но горната част на пътя е прокарана в мека ливадна почва и там може да има засъхнали коловози или лепкава кал след дъжд.

Track033_R2

Дължина: 8.6 км

Черен път от с. Плевун до с. Орешино. Не е най-хубавия път в района нито за спускане, нито за изкачване, заради дълбокото дере под Орешино, където пътят е стръмен и с дълбоки коловози.

Track034_R2

Дължина: 6.1 км

Черен път, започващ малко преди с. Кобилино, който минава през мраморни кариери и се спуска в дола на Атеренска река. След пресичането ѝ следва стръмно изкачване към шосето Ивайловград-Крумовград. Може да се кара и в обратна посока. Ако се започва откъм Кобилино, има едно място, където пътят минава буквално през една нива - ако е разорана, може да не си личи много, че го има.

Track035_R2

Дължина: 2.5 км

Черен път, който започва от шосето Ивайловград-Крумовград и завършва при портата на един

голям лозарски масив. Преминаването през лозята вероятно не е препоръчително, макар че пътят е точно оттам. Затова има обходна пътека - вж. Track036.

Track036_T4

Дължина: 697 м

Пътека от портата на лозарския масив до манастира "Св. Константин и Елена". Пътеката е трудно различима, на места просто се кара надолу по склона, като в тревата има много нестабилни, обли камъни, така че техническата трудност е висока. Ако не сте сигурни в уменията си, най-добре е на някои места да слезете и да бутате.

Примерни маршрути:

Кратки полудневни маршрути

(дължина до 20 км, продължителност до 4 часа с по-бавно темпо и почивки)

Мандрица - Сив Кладенец

Дължина: 17.2 км

Денивелация: 320 м

Ниво на техническа трудност: ниско (R1, R2)

Ниво на физическо натоварване: ниско, КФН=3

Един от най-леките маршрути в района. От Мандрица поемаме по шосето към Ивайловград (Track002), отклоняваме се по пътя през Одринци до с. Сив Кладенец (Track002) и оттам продължаваме по билото покрай границата (Track011), завършвайки или по прекия черен път (Track012) или по пътя, който идва откъм Горно Луково (Track010), като вторият вариант е за предпочитане.

Мандрица - Долно Луково - Горно Луково

Дължина: 16.0 км

Денивелация: 350 м

Ниво на техническа трудност: ниско (R1, R2)

Ниво на физическо натоварване: ниско, КФН=4

Придвижваме се по асфалта до с. Долно Луково (Track001) и оттам по стръмния път към с. Горно Луково (Track005). Близко до центъра на Горно Луково поемаме по черен път между старите къщи, който напуска селото и предимно с наклон надолу върви в посока с. Мандрица (Track010). На едно място покрай кльона (граничното ограждение) пътят се раздвоява, като левия продължава стръмно нагоре покрай оградата, а ние следваме десния, който пък е стръмно надолу и забива в едни храсти, през които трябва да се проврем. След тях се завива надясно покрай иглолистна горичка и се включваме отново в ясен черен път, по който наляво се спускаме до с. Мандрица.

Долно Луково - Горно Луково - Черна черква - Меден бук

Дължина: 16.8 км

Денивелация: 420 м

Ниво на техническа трудност: ниско (R1, R2)

Ниво на физическо натоварване: ниско, КФН=4

Започваме от с. Долно Луково (дотоам може да се придвижим с автомобил) и се изкачваме по стръмния асфалтов път (Track005) до Горно Луково, където продължаваме в западна посока по черен път, следващ в общи линии билото (Track009 в обратна посока). Достигаме голяма изоставена гранична заграда и няколко полусрутени къщи около нея - това е с. Черна черква. От него се спускаме надолу към Меден Бук и се връщаме обратно по асфалта към Долно Луково.

Лъджа - Свирачи - Драбишна

Дължина: 14.8 км

Денивелация: 300 м

Ниво на техническа трудност: ниско (R1, R2)

Ниво на физическо натоварване: ниско, КФН=3

Кратък "лозарски" маршрут, който ще ви потопи сред масивите от лозови насаждения в околностите на Ивайловград. Пътюм може да посетите и вила Армира, минава се и покрай тракийската могила в с. Свирачи. Началото е в кв. Лъджа на Ивайловград, откъдето по шосето се придвижваме до с. Свирачи. Там поемаме по черен път покрай могилата (Track020) и се спускаме към с. Драбишна. Изкачването обратно е първо по асфалтовия път от Драбишна към Ивайловград (Track022), като в един момент се отклоняваме по черен път през лозята към Лъджа (Track023).

Чрез придвижване с автомобил до едно или друго от селата в района могат да се измислят още няколко кратки и съвсем леки маршрута:

Одринци - Белополяне - Одринци

Белополяне - Свирачи - Белополяне

Орешино - билото между Ивайловград и Плевун - Орешино

Средно дълги маршрути

(дължина 20-40 км, целодневни при по-бавно темпо с почивки или полудневни при по-бързо темпо на каране)

Мандрица - Меден бук - Горно Луково

Дължина: 27.8 км

Денивелация: 560 м

Ниво на техническа трудност: ниско (R1, R2)

Ниво на физическо натоварване: средно, КФН=5

Един от "задължителните" маршрути в района, при който се минава през някои от най-интересните села и в непосредствена близост до държавната граница. Подробно описание можете да намерите тук: <http://www.mtb-bg.com/index.php/trails/routes/3297-route-2015-mandritsa-meden-buk-gorno-lukovo>.

Мандрица - Костилково

Дължина: 29.1 км

Денивелация: 450 м

Ниво на техническа трудност: ниско (R1, R2)

Ниво на физическо натоварване: ниско, КФН=4

Село Костилково е притегателно място - и с името си, и с местоположението си, и дори с обезлюдеността си (в него вече няма постоянно живеещо хора). Много са вариантите за маршрути, при които можете да минете през него, но за момента имаме подробно описание на едно каране, което започна по някои от най-ясните и хубави пътища в района, но завърши със спускане през по-диви места. Ако не ви притесняват пущинаците, маршрутът е доста добър. Описанието е тук: <http://www.mtb-bg.com/index.php/trails/gpstracks/3299-gpstrack-2015-mandritsa-kostilkovo>.

Ивайловград - крепост Лютица - с. Свирачи

Дължина: 25.2/26.2 км

Денивелация (изкачване): 630 м

Ниво на техническа трудност: ниско (R1, R2)

Физическо натоварване: средно, КФН=5

Този маршрут е с ясно изразена културна и историческа насоченост, поради което може лесно да погълне цял ден, макар като дължина да не е нещо впечатляващо. Забележителностите, които можете да разгледате при това каране, са манастирът "Св. Константин и Елена", Атеренския мост, вила "Армира", крепостта Лютица и могилата при с. Свирачи. Подходящ е и за начинаещи планински колоездачи, доколкото не включва трудни терени и следва само черни пътища и асфалт. Подробно описание има тук: <http://www.mtb-bg.com/index.php/trails/gpstracks/3298-gpstrack-2015-ivailovgrad-lyutitsa-svirachi>.

Мандрица - Белополяне - Сив кладенец

Дължина: 28.2 км

Денивелация: 510 м

Ниво на техническа трудност: ниско (R1, R2)

Ниво на физическо натоварване: средно, КФН=5

За мен лично това е един от най-хубавите маршрути в района, особено за по-начинаещи и неуверени колоездачи. Всички черни пътища по него са ясни и като цяло с добра настилка, по-стръмните и изровени участъци се броят на пръсти. Има и доста асфалт, а общата натрупана надморска височина в никакъв случай не е голяма, така че никой няма да остане уморен от карането. По маршрута има много интересни и красиви места - селата Белополяне и Сив кладенец, местността до самата граница покрай Бяла река и др.

От Мандрица се изкачваме по асфалтовия път в посока Ивайловград (Track002), след което се отбиваме по Track004 към с. Белополяне. Там продължаваме по черен път на юг, който се спуска с приятен наклон към границата между България и Гърция при водослива на Бяла река и Луда река. През приказно красива местност достигахме до асфалта между с. Одринци и с. Сив

кладенец (Track003), като от последното продължаваме с изкачване по черен път към билото (Track011), откъдето след това се спускаме по последната част на Track010 към Мандрица.

Маршрутът може да бъде направен и в малко по-дълъг вариант като продължим в началото до с. Свирачи, оттам покрай могилата по черни пътища между лозята (Track020 и Track021) да се спуснем към с. Белополяне, откъдето всичко е е същото като в горното описание.

Долно Лукво - Меден бук - Кондово - Плевун - Костилково

Дължина: 30.8 км

Денивелация: 640 м

Ниво на техническа трудност: ниско (R1, R2)

Ниво на физическо натоварване: средно, КФН=5

Този маршрут е подходящ за каране и в двете посоки, като тук е описана тази, при която ми се струва, че спусканията са по-приятни, макар и за сметка на малко по-стръмно първо изкачване. Без да съм го карал в обратната посока обаче, няма как да знам дали не греша. :)

Началото е от разклона при с. Долно Луково, където продължаваме напред по пътя към Меден бук (Track001). Там пресичаме реката и започваме стръмно изкачване от другата ѝ страна по Track013 към изоставената махала Малино. След нея пътят се заравнява и с приятен лек наклон се спуска по билото към с. Кондово, откъдето продължаваме по асфалт (Track007) към с. Плевун. След почивка на площада или в кръчмата, поемаме по главния път към с. Костилково (Track017), която някога е бил асфалтиран, но сега на повечето места е чакъл/макадам. В Костилково отново си струва да починем и да разгледаме, а спускането е по хубав черен път към с. Долно Луково (Track015 в обратната посока).

Лъджа - Плевун - Кобирино

Дължина: 30 - 36.4 км

Денивелация: 740 м

Ниво на техническа трудност: средно (R1, R2, R3, T4)

Ниво на физическо натоварване: средно, КФН=6

Може да се каже, че в този маршрут има от всичко - културно-исторически забележителности (манастира "Св. Константин и Елена", Атеренския мост, крепостта Лютица), приятно село с кръчма (Плевун), някои по-диви места (най-вече между с. Кобирино и главния път Ивайловград-Крумовград) и дори една кратка и доста трудна пътека. В този ред на мисли карането би било интересно и за по-напреднали карачи, макар че и начинаещите, с малко бутане тук-там, могат да се насладят на по-голямата част от маршрута. Не липсват и по-стръмни изкачвания на отделни места, има и една възможност за скъсяване (без минаване през Плевун), както и възможност да пропуснете отклоненията към Атеренския мост и Лютица, ако вече сте ги виждали в рамките на някой от другите маршрути.

От кв. Лъджа поемаме по основния черен път през манастира, над Атеренския мост и под крепостта Лютица (Track026). Ако решим да минем през с. Плевун, отклоняваме се по Track032, а след селото продължаваме по асфалта към Кобирино (Track007). Ако пък искаме да караме

напряко, по основния билен път ще излезем направо на шосето. Малко преди самото Кобилино се отбиваме по черен път вдясно (Track034), пресичаме малко по-нататък една нива и през приятна горичка започваме спускане към долината, минавайки през мраморна кариера. След пресичането на реката стръмно, но кратко изкачване ни извежда на главния път Ивайловград-Крумовград (Track008), по който се придвижваме известно време и продължаваме по черен път (Track035) в посока Ивайловград. Преграден лозарски масив ще ни накара да минем по слабо забележима и доста трудна пътека (Track036), спускаща се до манастира, откъдето по познатия път се прибираме до кв. Лъджа.

Орешино - Плевун - Орешино

Дължина: 20 - 30 км

Денивелация: 350-500 м

Ниво на техническа трудност: ниско (R1, R2)

Ниво на физическо натоварване: средно, КФН=5

Между тези две села има цели три черни пътя (Track030, Track031 и Track033), свързани чрез черен път по билото (Track026) и спускащия се от него към Плевун Track032, и с възможност за допълнителни завъртулки. Какъв точно вариант ще изберете, зависи изцяло от вас, но най-лесен за изкачване като че ли е Track031, а за спускане най-приятен може би е Track030.

Дълги маршрути

(дължина 40 или повече км, целодневни)

Няма да ги описваме подробно, защото вариантите са доста - зависи какво и колко искате да видите, колко сте издръжливи и т.н. Ето само няколко най-обща идеи:

Мандрица - Свирачи - Драбишна - кв. Лъджа - Свирачи - Белополяне - Одринци (или Сив кладенец) - Мандрица

Между 50 и 60 км по съвсем леки терени, натрупаната височина също няма да е плашеща, макар че човек трябва да има някакви сили в краката, за да завърши карането. По маршрута има и доста забележителности и приятни/интересни места.

Мандрица - Долно Луково - Костилково - Плевун - Кондово - Меден бук - Черна черква - Горно Луково - Мандрица

Около 50 км, вече и с повече натрупана денивелация. Ако искате да разгледате и обходите наведнъж всички интересни села и места на запад от Мандрица, това е най-подходящият маршрут, по който да го направите.

Мандрица - Плевун - кв. Лъджа - Мандрица

Тук вариантите са толкова много, че дори не се наемам да посоча примерна дължина, или най-малкото тя би била в много широки граници - от 50 до 70, че дори и 80 км. До Плевун може да достигнете през Долно Луково и Костилково или през Меден бук и Кондово, оттам може да продължите по билния път със забележителностите (крепостта Лютица и т.н.) или да заобиколите още повече през Кобилино и по-дивите пътища на север. Прибирането от Лъджа, ако не искате да е по асфалт, може да стане през с. Белополяне и с. Сив кладенец.